

OKULLARDA RPD UYGULAMALARI -I

1. Öğretim elemanlarının sağlayabileceği süpervizyon olanakları bakımından

- Öğretim elemanları her hafta ders programındaki gün ve saatte uygulama öğrencileri ile bir araya gelerek grup süpervizyonu yapacaklardır. Bu süpervizyonda o hafta öğrencilerin okulda yaptıkları çalışmaları paylaşmalarına, bir sonraki hafta yapacakları çalışmayla ilgili bilgi verip geri bildirim almalarına olanak ve ortam yaratılacaktır. İhtiyaç duyan ve talep eden öğrencilere bireysel düzeyde de süpervizyon verilecektir.
- Öğrencilerin dönem başında 10-15 öğrenciden oluşacak bir grup için 10 oturumdan oluşan küçük grup rehberliği için hazırlayacakları Grup Rehberliği Uygulama Planı öğretim elemanları tarafından incelenecek ve etkinliklerin amacı, etkinlik seçimi, uygulama biçimi, sırası ve kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili yazılı ve sözlü geribildirim verilecektir.
- Grup Rehberliği Uygulama Planını hazırlamadan önce öğrencilerin rehberlik gereksinimlerini belirleyerek hazırladıkları rapor ve yazdıkları eğitsel, mesleki ve kişisel-sosyal alanlarla ilgili yeterlikler de incelenip geribildirim verilecektir.
- Öğretim elemanları öğrencilerin yapacağı grup rehberliği etkinliklerinden birini gözleyerek geribildirim verecekler, gözlenemeyen öğrencilerin etkinliklerinden bir tanesinin sesli ve görüntülü kaydı grup süpervizyonu sırasında ya da bireysel olarak izlenip geribildirim verilecektir.
- Öğrencilerin grupta bulunan arkadaşlarından akran geribildirimini almaları sağlanacaktır.

2. Yerleşkedeki Süpervizörlerin Görevleri

Görevler

- Öğrencilerin yapacakları çalışmalarla ilgili plan ve programlarını inceleyip geribildirim verme
- Öğrencilerin yaptıkları çalışmaları dinleyip geribildirim verme
- Öğrencileri küçük grup çalışması sırasında gözleme ya da etkinlik kaydını izleme ve geribildirim verme
- Dönem sonunda öğrencilerin yaptıkları tüm çalışmaları değerlendirip yazılı ve sözlü geribildirim verme

3. Uygulama Öğretmeninin Görevleri

- Aday psikolojik danışmanlara dersin içeriğinde yer alan gözlem, grup rehberliği, sınıf rehberliği/psikososyal önleyici destek çalışmaları, teorik çalışmalar, bireyi tanıma teknikleri uygulama, pano ve broşür gibi uygulama ve çalışmalar için uygun ortam ve koşulları sağlama,
- Aday psikolojik danışmanların okulun yönetmelik, kural ve olanakları hakkında bilgi sahibi olmalarını ve okula alışmalarını sağlamak,
- Üniversitedeki süpervizör öğretim elemanının okula yapacağı ziyaretler için gün ve saat belirlemek,
- Aday psikolojik danışmanlarla haftada bir defa olmak üzere bir araya gelerek yaptıkları çalışmalarla ilgili geribildirim vermek, gelişimlerini gözden geçirmek, yaşadıkları sorun ve zorlukları çözmelerine yardımcı olmak,
- Aday psikolojik danışmanların yürüttüğü grup rehberliği çalışmalarından en az birini gözleyerek öğrenciye geribildirim vermek,
- Aday psikolojik danışmanların yaptıkları çalışmaları Devam Çizelgesine kaydedilmesini sağlayarak bu çizelgeyi dönem sonunda onaylamak,
- Gözlem ve günlük değerlendirme sonuçlarını da dikkate alarak ve aday psikolojik danışmanı “Uygulama Öğrencisinin Davranışlarını Değerlendirme Anketinde” yer alan ölçütler doğrultusunda puan vererek değerlendirmek,
- Dönem sonunda öğrencinin gelişimi konusunda üniversitedeki süpervizör öğretim elemanına bilgi vermek.

4. Aday Psikolojik Danışmanlardan Beklenen Çalışmalar

Aday psikolojik danışmanlardan her hafta ders programında belirtilen gün ve saatlerde fakültede yapılacak derse (süpervizyon çalışmalarına) katılmaları ve yaptıkları çalışmaları paylaşmaları beklenmektedir. Aday psikolojik danışmanlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge'sinde belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirmekle sorumludur. Ayrıca, okuldaki/kurumdaki aday psikolojik danışmanların uygulamalar sırasında okulun kural ve prosedürlerine uygun davranmaları, uygulamalara zamanında gitmeleri, uygulama yaptıkları öğrencilerle ilgili bilgileri gizli tutmaları gerekmektedir. Dersle ilgili olarak dönem boyunca aday psikolojik danışmanlardan

her hafta en az yarım gün süresince okullara gidip aşağıda belirtilen çalışmalarını yapmaları beklenmektedir.

4.1. Okul Psikolojik Danışmanının Çalışmalarını Gözleme

- Aday psikolojik danışmanlarından; uygulama okulundaki/kurumundaki psikolojik danışman tarafından gerçekleştirilen grup rehberliği, sınıf rehberliği, grupla psikolojik danışma, seminer, konferans, veli görüşmesi, öğretmen veya velilerle konsültasyon çalışması, BEP uygulanan kaynaştırma öğrencileri için yapılan çalışmalar, psikolojik danışma ve rehberlik servisinde hazırlanan dosya, rapor ve resmi yazışmalara ilişkin çalışmaları gözlemleyerek ve buna ilişkin en az beş (5) gözlem raporu hazırlamaları beklenmektedir.
- Aday psikolojik danışmanlar yaptıkları gözlem çalışmalarını “Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem Formu” üzerinde raporlaştırarak takip eden ilk derste süpervizyon çalışmasına geldiklerinde süpervizör öğretim elemanına teslim edeceklerdir.

4.2. Grup Rehberliği Uygulamaları

- Aday psikolojik danışmanlar uygulama yaptıkları okuldaki psikolojik danışmanla birlikte 10-15 öğrencinin yer aldığı bir grup oluşturacaklardır.
- Oluşturulan gruptaki öğrencilerin gereksinimlerini belirleyeceklerdir. Bu çalışma okuldaki ilgililerle (okul psikolojik danışmanı, sınıf rehber öğretmeni gibi) görüşme, öğrencilerle görüşme, ihtiyaç belirleme anketi uygulama vb. yöntemlerle yapılacaktır.
- Öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda kişisel-sosyal, kariyer ve eğitsel alanlarla ilgili yeterlik ve hedef davranışlar belirlenerek yazılacaktır.
- Bu hedef davranışları kazandırmak için en az 5 grup rehberliği etkinliği belirlenerek bunların uygulanmasına yönelik “Kişisel Uygulama Planı” hazırlanacaktır. Ayrıca plana hedef davranışların ne derece kazanıldığına yönelik değerlendirilmenin nasıl yapılacağı yazılacaktır.
- Yukarıda belirlenen çalışmaların tümü “Hazırlık Çalışması” olarak adlandırılmaktadır. Yapılan bu hazırlık çalışmalarının raporu yazılı hale getirilecek ve raporun bir nüshası grup rehberliği etkinliklerinin uygulanmasına başlamadan önce dersten sorumlu öğretim elemanına verilecektir.
- Belirlenen grup rehberliği etkinlikleri oluşturulan plan doğrultusunda haftada bir oturum olmak üzere seçilen öğrenci grubuna aday psikolojik danışman tarafından uygulanacaktır.
- Grup rehberliği etkinliklerinin uygulanması tamamlandıktan sonra bunlara yönelik yapılacak değerlendirme çalışması, belirlenen yeterlik ve hedef davranışlar doğrultusunda

göstergelerin ortaya konulması, bunların anket maddesi haline dönüştürülerek uygulanıp değerlendirilmesiyle yapılacaktır. Ayrıca, grup rehberliği etkinliklerinin son oturumunda görüşme sorularıyla grupta yer alan öğrencilerden süreç ve sonuca yönelik bilgilerin toplanması beklenmektedir.

- Yapılan bu değerlendirme çalışmasında her iki yöntemle (anket ve sözel değerlendirme) toplanan veriler analiz edilerek “Grup Rehberliği Etkinliklerinin Değerlendirilmesi” başlığıyla raporlaştırılacaktır.
- Aday psikolojik danışmanların yapacağı grup rehberliği uygulamalarından birisi olanaklar ölçüsünde süpervizör öğretim elemanı ve okul psikolojik danışman tarafından gözlenerek adaylara geribildirim verilecektir. Süpervizör öğretim elemanı tarafından okulda uygulama sırasında gözlenemeyen adaylar gerekli izinleri alarak ve olanaklar ölçüsünde yürüttükleri grup rehberliği çalışmalarından birisinin görüntü kaydını geribildirim alma ve değerlendirme amacıyla en geç dönemin 10. haftasında süpervizör öğretim elemanına teslim edeceklerdir.
- Aday psikolojik danışmanlar yürüttükleri grup rehberliği etkinliklerini “Grup/Sınıf Rehberliği Değerlendirme Formu” üzerinde raporlaştırarak takip eden ilk derste süpervizyon çalışmasına geldiklerinde süpervizör öğretim elemanına teslim edeceklerdir.
- Aday psikolojik danışmanlar her uygulamaya gittiklerinde “Devam Çizelgesini” eksiksiz bir şekilde doldurup dönem sonunda okul psikolojik danışmanı ve okul yönetimine onaylatacaklardır.

4.3. Sınıf Rehberliği/Psikososyal Önleyici Destek Uygulamaları

- Aday psikolojik danışmanlardan, grup rehberliği çalışmasını yürüttükleri grubun dışındaki öğrencilerden oluşan sınıflarda en az 3 sınıf rehberliği çalışmasını planlayarak yürütmeleri beklenmektedir. Bu uygulamalar, okul rehberlik ve psikolojik danışma programında yer alan çalışmalardan oluşabilir.
- Aday psikolojik danışmanlar sınıf rehberliği uygulaması yerine psikososyal önleyici destek çalışmaları kapsamında en az 3 etkinliği planlayarak yürütebilirler.
- Aday psikolojik danışmanlar yürüttükleri sınıf rehberliği ya da psikososyal önleyici destek çalışmalarını “Grup/Sınıf Rehberliği Değerlendirme Formu” üzerinde raporlaştırarak takip eden ilk derste süpervizyon çalışmasına geldiklerinde süpervizör öğretim elemanına teslim edeceklerdir.

4.4. Okul Psikolojik Danışmanıyla Gerçekleştirilecek Teorik Çalışmalar

- Aday psikolojik danışmanlarının uygulama yaptıkları okuldaki psikolojik danışmanlar ile en az dört oturum teorik toplantı gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Bu toplantılar okul psikolojik danışmanın yönetiminde ilgili okuldaki tüm aday psikolojik danışmanların katılımıyla gerçekleştirilecektir. Toplantılarda okul psikolojik danışmanlarının belirledikleri konularda (bununla ilgili aşağıda örnek konu başlıkları verilmiştir) aday psikolojik danışmanlara bilgi vermeleri, deneyimlerini paylaşmaları ve ele alınan konuyla ilgili adayların sorularını cevaplamaları beklenmektedir.
- Aday psikolojik danışmanlar katıldıkları toplantıları “Teorik Toplantı Değerlendirme Formu” üzerinde raporlaştırarak takip eden ilk derste süpervizyon çalışmasına geldiklerinde süpervizör öğretim elemanına teslim edeceklerdir. Adaylar tarafından bireysel olarak hazırlanacak olan toplantı raporlarının, okul psikolojik danışmanıyla gerçekleştirilen her bir görüşme için ayrı ayrı hazırlanması gerekmektedir.
- Okul psikolojik danışmanıyla görüşmelerde ele alınabilecek örnek konu başlıkları:
 - E-Rehberlik modülü, MEBBİS, EBA uygulamalarının ve PDR servisinde kullanılan desimal dosya sisteminin tanıtılması, resmi iş ve işlemlerle ilgili bilgi verme
 - BEP biriminde psikolojik danışmanın rolü, kaynaştırma öğrencileriyle (eğitsel değerlendirme süreci, BEP planı vb.) ilgili resmi prosedür ve süreçler
 - **İstismar ve ihmal:** İstismar ve ihmal nedir, okulda ihmal ve istismarın belirlenmesi, yasal düzenlemeler çerçevesinde okul psikolojik danışmanın görev ve sorumlulukları, farklı okul kademelerinde yapılabilecek koruyucu ve önleyici çalışmalar
 - **Kriz müdahale:** Okullarda yaşanabilecek kriz durumları, gelişimsel ve durumsal krizler, okullarda yaşanabilecek kriz durumlarına hazırlık ve planlama, kriz durumlarında okul psikolojik danışmanının görev ve sorumlulukları, kriz durumlarına müdahale
 - **Zorbalık ve şiddet:** Zorbalık nedir, zorbalık türleri, zorbalık ve şiddet durumlarına yaklaşımda dikkat edilecek hususlar, zorbalık ve şiddetin önlenmesinde okul psikolojik danışmanının rolü, zorbalık ve şiddeti önleme ve müdahale konusunda yapılabilecek çalışmalar
 - **Madde/Teknoloji bağımlılığı:** Bağımlılık nedir, türleri, belirtileri, okulda farklı eğitim kademelerine yönelik koruyucu-önleyici çalışmalar
 - **Sınav Kaygısı:** Sınav kaygısı nedir, boyutları, öğrenci üzerindeki etkileri, sınav kaygısıyla baş etme konusunda yapılabilecek çalışmalar, kullanılabilir yaklaşım ve teknikler

➤ Okul psikolojik danışmanının gerekli gördüğü diğer konular

4.5. Bireyi Tanıma Teknikleri Uygulama

- Aday psikolojik danışmanların, okul psikolojik danışmanı tarafından okul psikolojik danışma ve rehberlik programı çerçevesinde uyguladığı bireyi tanıma tekniklerinden (yaşam penceresi, kimdir bu, kime göre ben neyim, sosyometri testi, devamsızlık nedenleri anketi, başarısızlık nedenleri anketi gibi) en az bir tanesini bir sınıfa/gruba uygulamaları, değerlendirmeleri ve sonuçlarını okul psikolojik danışmanına sunarak raporlaştırmaları beklenmektedir.
- Aday psikolojik danışmanların uyguladıkları bireyi tanıma tekniğine ilişkin raporu yarıyıl sonunda teslim edecekleri uygulama raporuna eklemeleri gerekmektedir.

4.6. Pano ve Broşür Hazırlama

- Aday psikolojik danışmanlarının, okul psikolojik danışma ve rehberlik programı çerçevesinde öğrenci veya velilerin ihtiyaçlarına yönelik, okul psikolojik danışmanı tarafından belirlenecek konularda basılı ve dijital ortamlarından (EBA, okulun resmi web sayfası gibi) paylaşılmak üzere bir tane broşür hazırlamaları ve hazırladıkları bu dokümanları raporlaştırmaları beklenmektedir.
- Aday psikolojik danışmanlarının okul psikolojik danışma ve rehberlik programı çerçevesinde öğrenci ihtiyaçlarına yönelik, okul psikolojik danışmanı tarafından belirlenecek konularda okul rehberlik servisi panosunda paylaşılmak üzere belli bir konuyla ilgili pano hazırlamaları ve buna ilişkin dokümanları raporlaştırmaları beklenmektedir.

5. Çalışmaların Genel Değerlendirmesi

Aday psikolojik danışmanlardan, yarıyıl sonunda dönem boyunca yaptıkları çalışmalara ilişkin “Genel Değerlendirme” raporunu hazırlamaları beklenmektedir. Genel Değerlendirme raporunda;

- a. Uygulama yapılan okulun çalışma koşulları ve okulda uygulama için sağlanan olanaklar,
- b. Okul psikolojik danışmanının uygulamalara ve aday psikolojik danışmana katkısı,
- c. Fakülteadaki süpervizyon çalışmalarında süpervizör öğretim elemanı, diğer uygulama öğrencileri ve adayın kendi davranış ve yaklaşımı,

Dersle ilgili yapılan tüm çalışmaların (okuldaki ve fakülteadaki) aday psikolojik danışmanın mesleki ve kişisel gelişimine katkısı olumlu ve olumsuz yönleriyle ele alınacaktır.